

Rad je u procesu nastajanja, osim samog autora uključio i dvanaest autorovih prijatelja, a zatim i u neposrednoj akciji i publiku kao ključnog aktera za uspešnost performansa, odnosno uspešnost procesa komunikacije sa materijalnim aspektom rada, kao konstitutivni element umetničke intervencije. Elementi rada su proizvedeni materijalni artefakti, izložba, foto i video dokumentacija izložbe, kao i predstojeće rasprave umetnika i publike.

Izložba *Muška stvar* je realizovana početkom februara 2010. godine u beogradskoj galeriji Remont. Izložba se sastojala od 13 izloženih fotografija i 160 skulptura napravljenih od slatkiša. Izložene fotografije su urađene u crno beloj tehnici, diskretno uramljene i postavljene na zidove. Na njima su prikazane muške prepone gledane s prednje strane, sa penisom koji se ne vidi, jer je sakriven između butina. Tela predstavljenih muškaraca su mlada, jaka i zdrava. Kroz seriju fotografija je materijalizovana dečaćka znatiželja o tome kako je izgledati kao devojčica, latentna homoerotska igra između drugara, koji pokazuju jedni drugima kastrirani penis – moguću vaginu, ukazuje na biseksualnu prirodu čoveka, koja se u pubertetu izgubi pod uticajem društvene normalizacije. Fotografije muškaraca sa uvučenim penisima koji simuliraju nepostojeću vaginu, pokreću intimnu priču - sećanja iz detinstva, „najranije kastracione strahove“, neshvaćene šale odraslih muškaraca, frustracije, komplikovane odnose sa roditeljima, motive, želje, krivicu. Rad transparentno korespondira sa osnovnom freudovskom simbolikom falusa i kastracionim strahom i kasnijim lakanovskim simbolima odutnog/prisutnog objekta želje, simboličkog, imaginarnog i realnog.

Skulpture predstavljene tom prilikom su umnoženi odlivci autorovog penisa u erekciji, izrađene u prirodnoj veličini od tri vrste čokolade i bombona različitih boja i aroma. Ove skulpture bile su u galeriji ponuđene publici kao poslastice na tanjirima i činijama, namenjene konzumiranju. Publika je bila slobodna da se posluži slatkišima i uz času šampanjca uživa u muzickim hitovima iz 1934. godine. Izgrađena je atmosfera koktel večeri, iz vremena prohibicije, uz dekadenciju koju nosi konzumiranje umetnosti.

Čokoladni penisi pričaju priču o intimnosti i zavodjenju; nagoni za hranom i oralna priroda uživanja u hrani se preklapaju sa falusnom prirodom izloženih artefakata u mnogobrojnim psihoanalitičkim i seksualnim asocijacijama. Sama priroda njihovog konzumiranja - momenat jedenja penisa ukazuje i na kanibalsku prirodu savremenog čoveka kao konzumenta – on/ona, poput deteta u oralnoj fazi, želi da poseduje sve, jede sve i svet

se, pa time i umetnost ispituje putem neposrednog konzumiranja.

Oba dela ove izložbe, serija fotografija i skulpture, mogu da funkcionišu sasvim odvojeno, ali i kao povezani elementi jednog rada. Oni zapravo i reprezentuju različite, ali bliske koncepte i funkcionišući u konkretnom prostoru, na izložbi, zajedno stvaraju novo, otvoreno i performativno delo, koje ne predstavlja jednu konkretnu ideju i značenje, već ga dobija u sadejstvu sa publikom.

Upravo najzanimljiviji deo rada se desio posle otvaranja izložbe i podrazumeva reakcije koje slede. Autor je bio svestan da se u okvirima konzervativnog i/ili patrijarhalnog društva, izlaganje fotografija intimne zone, kao i desubjektivizacija muškarca u seksualnom smislu, smatra vidom otvorene provokacije, transgresije i nedozvoljenog dovođenja u pitanje muškosti muškarca. Sa druge strane, s obzirom na nivo zaineresovanosti za umetničke događaje, i mesto umetnosti kao polu-autonomne prakse u ovom konkretnom društvu, autor nije mogao da predvidi burne reakcije koje su usledile.

Naime, u različitim medijima i neposredno u društvu su sledili komentari isprovociranih posetilaca, koji su uglavnom negirali provokaciju, premeštajući fokus sa sopstvenog emocionalnog i/ili moralnog doživljaja na samo delo, dovodeći u pitanje originalnost umetničkog procesa i dela (odlivanje sopstvenog penisa) ili opstruirajući umetnički kvalitet rada.

Optužili su autora da je nosilac i apologeta neo-liberalnog kapitalizma, da je androcentričan, da promovise mačoizam ili homoseksualizam, i to sve istovremeno. Najdramatičniji deo su bile optužbe da promovise pornografiju u okviru internet društvenih zajednica - socijalnih mreža, na kojima je album sa izložbe bio postavljen. Posle više anonimnih pritužbi, administratori jedne od socijalnih mreža uklanjaju autorov profil.

Zanimljiv postskriptum ovog rada je da, iako su konzumenti danas, u dobu medija, zatrpani pornografskim sadržajem sa svih strana, penis (odnosno njegova reprezentacija), može biti provokacija čak i ako je nepostojeći, posredno indeksiran, ili izmešten u potpuno drugačiji kontekst, u okviru umetničkih, a ne društvenih praksi. Ovo pitanje, otvoreno nakon izlaganja rada u beogradskoj galeriji, vraća nas fukoovskoj ideji o nama kao Novim Viktorijancima, i neokonzervativnom dobu u kome se seksualnost izjednačava sa perverzijom i konstituiše isključivo putem zabrana koje društvo nameće pojedincu. Možda baš da bi bile prekršene.

Marija Ratković

anonymous said:

Inicijator projekta i moderator razgovora - Mag. Boba Mirjana Stojadinović
Ko-autori projekta - Mag. Boba Mirjana Stojadinović i organizacija 'Anonymous said:'
Organizacija i produkcija projekta - "Anonymous said:", Nušićeva 12, Beograd

Projekat UMETNIK KAO PUBLIKA

Pitanja umetnika:

1. Da li mislite da je ovaj rad provokativan i ako jeste šta vam je to provokativno?
2. Kako vidite vezu izmedju fotografija i čokoladnih penisa? Kako oni funkcionišu zajedno, a kako odvojeno?
3. Da li u ovom radu prepoznajete intimni svet autora? Kako? Da li on treba da bude izraženiji?

